

Varsinais-Suomen ELY-keskus
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite VARELY/2526/2024

Aihe Karsittu Green Energy Oy:n Huittisten Karsitun aurinkoenergiaprojektin ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa koskien Huittisten Karsitun aurinkoenergiaprojektin YVA-ohjelmaa. Karsittu Green Energy Oy suunnittelee aurinkovoimalan rakentamista Huittisten Karsitun alueelle, noin 5 km etäisyydelle Huittisten keskustasta lounaaseen. Hankealue on talousmetsää ja se on pinta-alaltaan noin 170 hehtaaria. Alueen halki kulkee Fingrid Oyj:n 400 kV voimajohto, voimala on kuitenkin tarkoitus liittää sähköverkkoon maakaapelilla Huittisten sähköaseman kautta.

YVA-menettelyssä arvioidaan kahta eri toteuttamisvaihtoehtoa VE1 ja VE2 sekä toteuttamatta jättämistä VE0. Vaihtoehdossa VE1 hanke jakautuu kahteen paneelialueeseen, jotka peittävät koko hankealueen. Pinta-ala on 149 hehtaaria. VE2 vaihtoehdossa paneelialueita on kolme ja niiden ulkopuolelle jää kallioalueita. Pinta-ala on 137 hehtaaria.

YVA-menettelyn kanssa samanaikaisesti hankealueelle on käynnistetty osayleiskaavan laatiminen.

Satakunnan Museon kannanotto

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Satakunnan Museo huomauttaa, että YVA-menettelyssä vertailtavana olevat vaihtoehdot VE1 ja VE2 ovat varsin samankaltaisia ja niiden vaikutuksissa maisemaan ja kulttuuriympäristöön ei ole käytännössä eroa. Museo olisi toivonut toteutusvaihtoehdoista arvioitavaksi selkeämpiä vaihtoehtoja.

Hankealue ei sijoitu suoraan mihinkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön tai maisema-alueelle. Hankealueen koillisreuna kuitenkin rajautuu Rajjalan kylän valtakunnallisesti (RKY) ja maakunnallisesti (Satakunnan rakennusperintö 2005 ja 2023) merkittävästään

kulttuuriympäristöön. Alle 5 kilometrin etäisyydellä hankealueesta sijaitsee lähimmillään reilun kahden kilometrin päässä valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue *Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat* sekä useita maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä sekä yksittäiskohteita.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä koskee yhteinen suunnittelumääräys: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.*

YVA-selostukseen tulee lisätä hankkeen vaikutusalueella olevat maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt sekä yksittäiskohteet sekä näiden kuvaukset. Myös mahdolliset kaavoituksen yhteydessä huomioidut, paikallisesti merkittävät kohteet tulee ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa. Selostuksessa tulee huomioida sekä Satakunnan rakennusperintö 2005 -aineisto että vuonna 2023 uutta maakuntakaavaa varten laadittu Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventointi (Niina Uusi-Seppä/Ramboll). Satakunnan rakennusperintö 2005 ja 2023-aineistot sekä maakunnallisesti ja paikallisesti merkittävät yksittäiskohteet ovat luettavissa Satakunnan Museon ylläpitämästä Y-pakki-sovelluksesta osoitteesta www.y-pakki.fi.

Hankkeen vaikutusten arvioinnin tulee olla kattavaa ja havainnekuvien laatuun sekä kuvauspisteiden valintaan sekä riittävään määrään on kiinnitettävä huomioita. Havainnemateriaalissa sekä vaikutusten arvioinnissa on kiinnitettävä huomiota myös yhteisvaikutukset lähiympäristön lukuisten muiden hankkeiden kanssa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

YVA-ohjelmassa on esitelty hankealueen ympäristön tunnetut muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamat kiinteät muinaisjäännökset. Varsinaisilta tuotantoalueilta ei muinaisjäännöksiä toistaiseksi tunneta. YVA-menettelyn yhteydessä hankealueella toteutetaan arkeologinen inventointi. Satakunnan Museo muistuttaa, että

aurinkovoimaloiden alueella inventoinnin maastotöiden tulee olla tavallista kattavampia, koska maaperää tullaan todennäköisesti käsittelemään kaikkialla. Myös sähkönsiirtoreitit tulee sisällyttää inventointiin. Rakentamisen vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön voidaan arvioida vasta selvitysten laatimisen jälkeen.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/Katariina Alaspää
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Anne Savola
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä